

Insolvens- och utsökningsrätt

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet 25 motionsyrkanden från de allmänna motionstiderna 2007 och 2008 om olika insolvens- och utsökningsrättsliga frågor. Motionsyrkandena gäller s.k. bilmålvakter, utmätning av bostäder, förbehållsbeloppet vid utmätning, Kronofogdemyndighetens försäljning av fast egendom m.m., bankers uppsägning av lån, betalningstider i näringslivet, översyn av insolvensrätten, konkurstillsyn, lönegaranti och upphävande av en bestämmelse i handelsbalken.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, i huvudsak med hänvisning till pågående beredningsarbete.

I betänkandet finns 5 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	5
Så kallade bilmålvakter	5
Utmätning av bostäder	6
Förbehållsbeloppet vid utmätning	9
Kronofogdemyndighetens försäljning av fast egendom m.m.	10
Bankers uppsägning av lån	11
Betalingstider i näringslivet	13
Översyn av insolvensrätten	15
Konkurstillsyn	17
Lönegaranti	18
Upphävande av en bestämmelse i handelsbalken	19
Reservationer	21
1. Så kallade bilmålvakter, punkt 1 (s, v, mp)	21
2. Utmätning av bostäder, punkt 2 (s, v, mp)	22
3. Förbehållsbeloppet vid utmätning, punkt 3 (s, v)	22
4. Betalingstider i näringslivet, punkt 6 (s, mp)	23
5. Lönegaranti, punkt 9 (s, v)	24
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Motion från allmänna motionstiden hösten 2007	25
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Så kallade bilmålvakter

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:C204, 2008/09:C205, 2008/09:C220, 2008/09:C248, 2008/09:C293, 2008/09:C294, 2008/09:C304, 2008/09:C330, 2008/09:C384, 2008/09:C386 och 2008/09:C394.

Reservation 1 (s, v, mp)

2. Utmätning av bostäder

Riksdagen avslår motion 2008/09:C371.

Reservation 2 (s, v, mp)

3. Förbehållsbeloppet vid utmätning

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:C450 och 2008/09:C462.

Reservation 3 (s, v)

4. Kronofogdemyndighetens försäljning av fast egendom m.m.

Riksdagen avslår motion 2008/09:C217.

5. Bankers uppsägning av lån

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:C225, 2008/09:C233 och 2008/09:C435.

6. Betalningstider i näringslivet

Riksdagen avslår motion 2007/08:A400 yrkande 11.

Reservation 4 (s, mp)

7. Översyn av insolvensrätten

Riksdagen avslår motionerna 2008/09:C352, 2008/09:C431 yrkande 1 och 2008/09:C466.

8. Konkurstillsyn

Riksdagen avslår motion 2008/09:C378.

9. Lönegaranti

Riksdagen avslår motion 2008/09:C305.

Reservation 5 (s, v)

10. Upphävande av en bestämmelse i handelsbalken

Riksdagen avslår motion 2008/09:C328.

Stockholm den 21 april 2009

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Lennart Pettersson (c), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Christine Jönsson (m), Gunnar Sandberg (s), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Eva Sonidsson (s), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp) och Börje Vestlund (s).

Utskottets överväganden

Inledning

I betänkandet behandlar utskottet 25 motionsyrkanden från de allmänna motionstiderna 2007 och 2008. Motionsyrkandena gäller s.k. bilmålvakter, utmätning av bostäder, förbehållsbeloppet vid utmätning, Kronofogdemyndighetens försäljning av fast egendom m.m., bankers uppsägning av lån, betalningstider i näringslivet, översyn av insolvensrätten, konkurstillsyn, lönegaranti och upphävande av en bestämmelse i handelsbalken. Förslagen i motionerna finns i *bilagan*.

Så kallade bilmålvakter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder mot s.k. bilmålvakter. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Jämför reservation 1 (s, v, mp).

Bakgrund

En bilmålvakt är en person som mot betalning eller av annan anledning går med på att registreras som ägare till ett visst fordon trots att han eller hon inte innehar fordonet. Genom registreringen undviker fordonets verkliga ägare betalningsansvaret för skatter och avgifter som är kopplade till fordonet. Dessa påförs i stället bilmålvakten som inte bryr sig om att betala dem. Bilmålvakten saknar i regel tillgångar som kan utmätas av Kronofogdemyndigheten och kan därför fortsätta att dra på sig skulder utan att riskera några konsekvenser.

Motionerna

Allan Widman (fp) begär i motion C220 ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör ta fram ett underlag för lagändringar i syfte att förhindra den växande verksamheten med parkeringsmålvakter. Liknande yrkanden framställs i motionerna C204 av Rolf Gunnarsson (m), C205 av Jan Ertsborn (fp), C248 av Lennart Pettersson och Annika Qarlsson (båda c), C293 av Britta Rådström (s), C294 av Staffan Appelros (m), C304 av Finn Bengtsson (m), C330 av Ameer Sachet (s), C384 av Kjell Eldensjö (kd), C386 av Inger René och Katarina Brännström (båda m) och C394 av Reza Khelili Dylami (m).

Pågående arbete

Under hösten 2008 inleddes ett samarbete mellan dåvarande Vägverket och Kronofogdemyndigheten i syfte att identifiera problemen och föreslå åtgärder. Den 18 december 2008 överlämnade myndigheterna till regeringen ett första utkast till rapport om hur bilmålvakter ska kunna stoppas. Myndigheterna föreslår bl.a. att det ska införas legal panträtt i fordon vilket innebär att staten har en "rätt" i fordonet motsvarande värdet av de obetalda skatterna eller avgifterna. Detta kan resultera i försäljning av fordonet för att betala skulden. Uppgiften om legal panträtt ska registreras i vägtrafikregistret. Myndigheterna föreslår också att staten eller kommunen ska få flytta felparkerade fordon om den registrerade ägaren har mer än 10 000 kr i obetalda parkeringsanmärkningar och att fordonet inte behöver lämnas ut förrän skulderna betalats. Vidare föreslås att Vägverket ska ges möjlighet att vägra registrering av en ny ägare till ett fordon om denne tidigare har obetalda fordonsrelaterade skulder.

Transportstyrelsen, tidigare Vägverket, och Kronofogdemyndigheten arbetar nu i samarbete med Skatteverket för att ta fram en slutlig rapport med förslag till lagändringar. Man planerar att överlämna rapporten till regeringen under våren 2009.

Utskottets ställningstagande

Liksom motionärerna anser utskottet att det är angeläget att åtgärder vidtas i syfte att förhindra den ökande verksamheten med att anlita målvakter för att undgå olika former av fordonsrelaterade skatter och avgifter. Utskottet välkomnar därför det arbete som Kronofogdemyndigheten, Transportstyrelsen och Skatteverket bedriver. Myndigheterna kommer under innevarande vår att till regeringen överlämna en slutlig rapport med förslag till lagändringar.

Enligt utskottets mening bör det pågående arbetet inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagen. Motionerna C204, C205, C220, C248, C293, C294, C304, C330, C384, C386 och C394 bör därför avslås.

Utmätning av bostäder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om utmätning av bostäder. Utskottet hänvisar till innehållet i gällande rätt och pågående arbete.

Jämför reservation 2 (s, v, mp).

Bakgrund

Den 1 januari 2008 trädde nya regler i kraft som rör utmätningsförfarandet hos Kronofogdemyndigheten i enskilda mål, dvs. mål som gäller verkställighet av privaträttsliga fordringar. Sedan den 1 januari 2008 finns en enhetlig reglering av tillgångsundersökningar och handläggningen är inte tidsbegränsad (prop. 2006/07:34, bet. CU15, rskr. 128).

I 5 kap. utsökningsbalken finns regler om undantag från utmätning. Från utmätning undantas bl.a. möbler, husgeråd och annan utrustning i den mån egendomen är nödvändig för ett hem och dess skötsel, bostadsrätt till lägenhet som är gäldenärens stadigvarande bostad om inte gäldenären när han köpte lägenheten åsidosatte tillbörlig hänsyn till sina borgenärer eller det med hänsyn till gäldenärens behov och bostadsrättens värde är oskäligt att bostadsrätten undantas från utmätning (1 §). När gäldenären har familj bestäms vad som får undantas med skälig hänsyn även till vad familjen brukar eller behöver (2 §).

Motionen

Marina Pettersson (s) anför i motion C371 att sedan den 1 januari 2008 gör Kronofogdemyndigheten alltid en fullständig undersökning av den skuldsattes tillgångar vilket i vissa fall lett till märkliga resultat. Till exempel har dyra bostadsrätter utmätts för relativt små skulder och stora delar av bohaget har utmätts. När det gäller utmätning av bostäder där det bor en barnfamilj anser motionären att lagen måste skydda barnen till dess att en annan bostad finns för familjen. Enligt motionären måste en översyn snarast göras för att förhindra att bostäder och stora delar av bohaget mäts ut. Ett tillkännagivande yrkas med detta innehåll.

Frågesvar

I ett frågesvar den 3 december 2008 om utmätning av bostäder anförde justitieminister Beatrice Ask bl.a. följande (svar på fråga 2008/09:307).

Lagstiftningen måste ge borgenärer tillfredställande möjligheter att driva in skulder som inte betalas. Dessa möjligheter måste balanseras mot gäldenärernas behov av skydd och rättssäkerhet. I utsökningsbalken finns regler om beneficieegendom, det vill säga sådan egendom som inte får utmätas. Dit hör bland annat bostadsrätter under förutsättning att det inte är oskäligt att de undantas. De beloppsgränser som gäller för när en bostadsrätt kan utmätas har bestämts i domstolspraxis.

Att utmätningen av bostäder har ökat är en naturlig följd av att Kronofogdemyndigheten sedan årsskiftet alltid ska göra en fullständig tillgångsundersökning hos gäldenären och inte nöja sig med en enkel registerkontroll. I första hand utmätts det som är till minst skada för den enskilde. Kronofogdemyndigheten försöker också i det längsta undvika att utmäta bostäder. Det är bara om annan utmätningsbar egendom saknas, eller om den inte räcker till för att betala skulden, som bostaden utmätts.

Det finns emellertid alltid anledning att följa utvecklingen på det utsökningsrättsliga området. Jag är beredd att verka för att åtgärder vidtas om så skulle behövas.

Pågående arbete

I februari 2007 presenterade regeringen en strategi för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden (regeringsbeslut den 1 februari 2007, dnr S2007/1118/ST). Strategin löper under åren 2007–2009. Syftet är att skapa en struktur som tydliggör att många aktörer på såväl nationell och regional som lokal nivå har ett ansvar och en roll att spela i arbetet mot hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Strategin innebär en ambitionshöjning genom att den anger en tydlig handlingsinriktning, ett brett angreppssätt och ett tydligt gemensamt arbete. Strategin omfattar fyra mål för det fortsatta arbetet. Ett av målen innebär att antalet vräkningar ska minska och att inga barn ska vräkas.

I strategin fick Socialstyrelsen i uppdrag att i samråd med ett antal andra myndigheter leda och koordinera ett fortsatt arbete mot hemlöshet samt motverka vräkning och hemlöshet bland barn. I april 2008 presenterade Socialstyrelsen vägledningen Vräkningsförebyggande arbete – Stöd till socialtjänsten och andra aktörer. Syftet med vägledningen är att ge kommunerna stöd i att utveckla och säkra rutinerna i arbetet med att motverka vräkning, särskilt för barnfamiljer (lägesbeskrivning 2008-131-18).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att gällande rätt innebär att en bostadsrätt till lägenhet som är gäldenärens stadigvarande bostad endast kan utmätas under vissa förutsättningar. Starka sociala skäl har ansetts tala för skydd mot utmätning av bostadsrätt som är gäldenärens stadigvarande bostad. Sådana bostadsrätter har emellertid inte generellt undantagits från utmätning. En bostadsrätt undantas inte från utmätning om gäldenären vid sitt förvärv av bostadsrätten har åsidosatt tillbörlig hänsyn mot sina borgenärer genom att satsa ett kapital på bostadsrätten. Som en förutsättning för utmätningfrihet gäller också att det inte med hänsyn till gäldenärens behov och bostadsrättens värde framstår som oskäligt att bostadsrätten undantas från utmätning. Prövningen får ske med beaktande av omständigheterna i det särskilda fallet. Som redovisats ovan har justitieministern uttalat att hon avser att följa utvecklingen på det utsökningsrättsliga området och att hon är beredd att verka för att åtgärder vidtas om så skulle behövas.

I sammanhanget vill utskottet också peka på regeringens ovan redovisade strategi för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden samt att ett av målen innebär att antalet vräkningar ska minska och att inga barn ska vräkas. Denna strategi och målsättning ligger helt i linje med motionsönskemålet.

Med det anförda är utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motion C371, varför den bör avslås.

Förbehållsbeloppet vid utmätning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör förbehållsbeloppet vid utmätning. Utskottet hänvisar till pågående arbete inom Regeringskansliet.

Jämför reservation 3 (s, v).

Bakgrund

I 7 kap. utsökningsbalken finns bestämmelser om utmätning av lön m.m. Lön får tas i anspråk genom utmätning endast till den del den överstiger vad gäldenären behöver för sitt och familjens underhåll samt till fullgörande av betalningsskyldighet mot annan som har företräde vid löneutmätning (4 §). Den del av gäldenärens lön som inte får tas i anspråk genom utmätning (förbehållsbeloppet) bestäms med ledning av ett normalbelopp som innefattar alla vanliga levnadskostnader utom bostadskostnad (5 §). Tekniskt har frågan om bestämmande av normalbeloppen lösts så att det i lagen anges vissa belopp, motsvarande levnadskostnaderna i oktober 1993 utom bostadskostnad. Dessa belopp ska multipliceras med ett jämförelsetal som svarar mot ändringen av konsumentprisindex till oktober året före det år utmätning sker. Den årliga omräkningen av normalbeloppen i förhållande till konsumentprisindex görs av Kronofogdemyndigheten.

Förbehållsbeloppet ska fastställas med ledning av normalbeloppen. Detta innebär att beloppen ska vara utgångspunkt för bestämmande av förbehållsbeloppet, men att Kronofogdemyndigheten har möjlighet att frånga normalbeloppen.

Motionerna

Emma Henriksson (kd) anför i motion C450 att enligt Konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader skiljer sig kostnaderna för barn avsevärt beroende på barnets ålder, kön, hushållets storlek och var i landet man bor. Eftersom bestämmelserna i utsökningsbalken om förbehållsbelopp för barn vid löneutmätning inte tar hänsyn till dessa skillnader riskerar det att drabba barn till föräldrar som är föremål för utmätning på ett icke önskvärt sätt. Ett annat problem är att inget förbehållsbelopp tillgodoräknas för s.k. umgängesbarn, dvs. när barnet stadigvarande bor hos den andre föräldern. Mot den redovisade bakgrunden anser motionären att förbehållsbeloppen för barn vid löneutmätning bör ses över. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet härmed.

Egon Frid och LiseLotte Olsson (båda v) hävdar i motion C462 att nivån på förbehållsbeloppet vid löneutmätning ligger under gränsen för socialbidrag. Enligt motionärerna måste förbehållsbeloppet överstiga nivån för socialbidrag och helst nå upp till Konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader. Motionärerna anser också att det måste specificeras

vilka kostnader som ska anses ingå i normalbeloppet, vilket innebär att det skulle kunna medges tillägg för andra nödvändiga kostnader. Mot den redovisade bakgrunden anser motionärerna att regeringen måste ta initiativ till en översyn av förbehållsbeloppet. Ett tillkännagivande begärs med detta innehåll.

Utskottets ställningstagande

Enligt vad utskottet erfarit från Justitiedepartementet har en översyn av gällande regler om gäldenärernas situation vid löneutmätning inletts. För närvarande håller en arbetsgrupp på med att ta fram ett förslag till utmättningsregler som i större utsträckning än dagens regler tillförsäkrar gäldenärerna ett tillfredsställande socialt skydd. En promemoria är avsedd att remitteras under 2009.

Utskottet anser att resultatet av det pågående arbetet inte bör föregripas genom någon åtgärd från riksdagen. Motionerna C450 och C462 bör därför avslås.

Kronofogdemyndighetens försäljning av fast egendom m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som rör Kronofogdemyndighetens försäljning av fast egendom och bostadsrätter. Utskottet hänvisar till en pågående och en aviserad översyn.

Bakgrund

I 12 kap. utsökningsbalken finns bestämmelser om försäljning av fast egendom. Utmätt fast egendom säljs enligt huvudregeln på offentlig auktion (1 §). Försäljningen ombesörjs av Kronofogdemyndigheten. En utmätt fastighet får säljas under hand, om en försäljning i sådan ordning bedöms vara mer ändamålsenlig än försäljning på auktion och det är tillförlitligt utrett vilka fordringar och rättigheter som belastar fastigheten. Vid bedömningen av om en försäljning under hand är mer ändamålsenlig ska särskilt beaktas förutsättningarna för att därigenom erhålla en högre köpeskillning för fastigheten än vid försäljning på auktion. Ett allmänt villkor är att fastigheten inte får säljas under hand, om en inskriven rättighet har sämre rätt än fordran som är förenad med panträtt och fordringen inte täcks av köpeskillningen jämte andra tillgängliga medel. Försäljning får dock ske, om innehavare av en sådan fordran samtycker till försäljningen. En gemensamt intecknad fastighet får inte säljas under hand (57 §).

I 9 kap. utökningsbalken finns bestämmelser om försäljning av lös egendom. Lös egendom är t.ex. en bostadsrätt. Utmätt egendom säljs genom Kronofogdemyndighetens försorg och den säljs på offentlig auktion eller under hand (1 §). Utmätt egendom bör säljas under hand, om det är sannolikt att högre köpeskilling kan uppnås därigenom och sådan försäljning även i övrigt är ändamålsenlig (8 §).

Motionen

I motion C217 anför Nina Larsson (fp) att en utmätt fastighet enligt huvudregeln ska försälas på en offentlig auktion som anordnas och genomförs av Kronofogdemyndigheten. Enligt motionären är det väl känt att dessa offentliga auktioner som regel inte lockar många presumtiva köpare och att försäljningspriserna ofta blir mycket låga. Kronofogdemyndigheten har sedan några år tillbaka centraliserat handläggningen av de exekutiva auktionerna till ett fåtal orter i Sverige. Därmed har också lokalkännenheten om fastighetsmarknaden till stora delar försvunnit. Mot denna bakgrund anser motionären att underhandsförsäljningar genom fastighetsmäklare är mer ändamålsenliga och lämpligare. Motsvarande bör också gälla exekutiv försäljning av bostadsrätter. I motionen yrkas ett tillkännagivande om att utmätta fastigheter och bostadsrätter som huvudregel ska försälas genom att Kronofogdemyndigheten anlitar fastighetsmäklare för försäljningen.

Utskottets ställningstagande

Enligt vad utskottet erfarit från Justitiedepartementet finns flera förslag om moderniseringar i utsökningsrätten. Det rör bl.a. frågor om exekutiv försäljning av fast egendom. En översyn planeras för att göra förfarandet effektivare, mer rättssäkert och billigare. Regeringen avser att ta initiativ till en sådan översyn av utsökningsrätten. Utskottet har vidare erfarit att det pågår ett arbete med att se över reglerna för exekutiv försäljning av lös egendom. Kronofogdemyndigheten har utarbetat ett förslag som för närvarande bereds inom Regeringskansliet. En departementspromemoria är planerad att tas fram under 2009.

Utskottet anser att den planerade översynen och det pågående arbetet inte bör föregripas genom någon åtgärd från riksdagen, varför motion C217 avstyrks.

Bankers uppsägning av lån

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör bankernas uppsägning av lån.

Bakgrund

Konsumentkreditlagen (1992:830) gäller kredit som är avsedd huvudsakligen för enskilt bruk och som lämnas eller erbjuds en konsument av en näringsidkare i dennes yrkesmässiga verksamhet. I 21 § finns regler om kreditgivarens rätt att få betalning i förtid. En första förutsättning för uppsägningsrätt är att kreditgivaren har gjort förbehåll i kreditavtalet om en sådan rätt. Härefter anges i fem punkter de fall då uppsägning får ske under förutsättning att förbehåll gjorts. De första tre punkterna handlar om betalningsdröjsmål, punkt 4 om försämring av säkerhet som ställts för krediten och punkt 5 om befarat betalningsundandragande.

Motionerna

Anne-Marie Pålsson (m) anför i motion C435 att enligt gällande regler har banker rätt att ensidigt säga upp lån även om låntagaren uppfyller sina förpliktelser utan anmärkning. Bankernas vidsträckta möjligheter motiveras av att den finansiella stabiliteten inte får riskeras. Befarat banken att den säkerhet som ligger till grund för krediten inte är tillräcklig har banken rätt att säga upp även fungerande lån. En ensidig uppsägning av lån kan emellertid försätta den enskilde låntagaren i en mycket pressad situation. I värsta fall kan låntagaren hamna i en situation med tvångsförsäljning av de underliggande tillgångarna med stora förmögenhetsförluster som följd. Det är förståeligt att bankerna måste agera ansvarsfullt och alltid se till att insättarnas pengar inte riskeras, men den nu gällande ordningen framstår inte som rimlig. Mot den redovisade bakgrunden anser motionären att regeringen bör se över bankernas rätt till ensidig uppsägning av fungerande krediter. Ett tillkännagivande begärs i enlighet härmed.

Liknande motionsyrkanden framställs i motionerna C225 av Lars Elin-derson (m) och C233 av Billy Gustafsson (s).

Frågesvar

I ett frågesvar den 22 januari 2009 rörande bankers uppsägning av lån anförde statsrådet Mats Odell bl.a. följande (svar på fråga 2008/09:464).

Regeringen anser det vara av fundamental betydelse att hushåll och företag får tillgång till krediter på rimliga villkor för att den ekonomiska aktiviteten ska hållas uppe och för att undvika att konjunkturedgången förstärks. De åtgärder som regeringen och Riksbanken vidtagit under hösten har syftat till att få en bättre fungerande kreditmarknad. Regeringen följer denna fråga noga.

Samtidigt vill jag understryka vikten av att låneinstituten tar ansvar för sin långivning. Varje långivare ska i sin kreditprövning försäkra sig om att låntagare har tillräckliga marginaler för sitt åtagande samt att låntagaren har fått tillräcklig information om bankens olika lånevillkor. Detta är centralt för såväl ett gott konsumentskydd som ur ett stabilitetsperspektiv. I dessa delar har Finansinspektionen också skärpt sin tillsyn under hösten.

Exemplet i riksdagsfrågan på att krediter dragits in för företag och privatpersoner verkar utgå från att de varken misskött sina betalningar eller har svag ekonomi. Det är bland annat sådana scenarier som regeringen har velat undvika genom vidtagna åtgärder. En annan sak är att den finansiella krisen inneburit att såväl enskilda som företag i vissa fall fått problem att infria sina betalningsåtaganden, till exempel på grund av inkomstbortfall och försämrad betalningsförmåga.

Jag menar dock att det bör ligga i låneinstitutens intresse att vara lyhörda och i möjligaste mån anpassa olika lånevillkor till kundernas situation. En alltför snabb åtstramning av kreditvillkoren riskerar att leda till en självförstärkande spiral, där fler kunder kan få betalningsproblem och där värdet på underliggande tillgångar faller. Enligt Finansinspektionens rapport avseende effekterna av de statliga stabilitetsåtgärderna från december 2008 har bankerna inte förändrat sin kreditgivningspolicy i särskilt stor utsträckning under den pågående finanskrisen. En viss avmattning i utlåningen har dock skett under den senaste månaden, vilket enligt bankerna huvudsakligen beror på en lägre efterfrågan.

Om det i enskilda fall har skett uppsägningar av friska krediter utan att det funnits rimliga skäl är detta givetvis inte acceptabelt. Jag förutsätter att bankerna följer gällande regelverk och att behöriga myndigheter annars ingriper.

Tillsammans med Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgäldskontoret följer jag utvecklingen på kreditmarknaden noga och är beredd att vidta åtgärder om så skulle krävas.

Utskottets ställningstagande

Med hänvisning till vad det ansvariga statsrådet anfört i frågesvaret är utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motionerna C225, C233 och C435, varför de bör avslås.

Betalningstider i näringslivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om betalningstider i näringslivet. Utskottet hänvisar till pågående arbete på såväl nationell som internationell nivå.

Jämför reservation 4 (s, mp).

Bakgrund

I juni 2006 beslutade den dåvarande regeringen att tillkalla en särskild utredare som fick i uppdrag att kartlägga problemen med sena betalningar och långa betalningstider i näringslivet samt att analysera vilka behov av att vidta åtgärder som föreligger (dir. 2006:71).

I september 2007 överlämnade utredaren betänkandet *Betalningstider i näringslivet* (SOU 2007:55). Åtgärder som utredningen bedömer kan genomföras på nationell nivå gäller ökade kostnader för den som inte betalar i tid, ökad transparens när det gäller betalningstider i större företag och informationsinsatser.

Motionen

Mona Sahlin m.fl. (s) anför i motion 2007/08:A400 att enligt utredningsbetänkandet *Betalningstider i näringslivet* (SOU 2007:55) betalas en stor del av de skulder som är hänförliga till handelskrediter för sent. Många småföretag utnyttjar inte de möjligheter lagstiftningen ger för att påskynda betalningen eller för att för att få kompensation vid försenade betalningar. Enligt motionärerna är det oacceptabelt att mindre företag ska behöva agera bank åt större företag. Det privata näringslivet måste ta sitt ansvar för att stoppa detta. De statliga bolagen ska enligt motionärernas uppfattning vara föredömen. I motionen begärs ett tillkännagivande i enlighet härmed (yrkande 11).

Interpellationsdebatt

I en interpellationsdebatt den 24 mars 2009 om betalningstider för företag anförde näringsminister Maud Olofsson bl.a. följande (interpellation 2008/09:363).

Likviditeten är väldigt viktig för företagen, särskilt i dessa tider. När det gäller betalningstider för små och medelstora företag arbetar vi för närvarande inom ramen för EU med Small Business Act, SBA, där förslag inom kort kommer att lämnas av kommissionen. Många svenska företag är verksamma både i Sverige och på EU-marknaden och därför välkomnar jag initiativ som leder till förbättrade betalningsrutiner i Sverige.

Pågående arbete inom EU

Den 8 april 2009 lade kommissionen fram en ny strategi för att motverka sena betalningar (IP/09/552). Kommissionen anför bl.a. att den anser att offentliga myndigheter bör föregå med gott exempel och att de som regel bör betala fakturor inom 30 dagar. Kommissionen åtar sig också att själv påskynda betalningen av varor och tjänster så att alla fakturor betalas inom tidsfristen och att i vissa fall göra betalningstiden ännu kortare än den nuvarande lagstadgade fristen. Kommissionen föreslår även vissa ändringar i ett direktiv, KOM(2009) 126 slutlig.

Utskottets ställningstagande

Enligt vad utskottet erfarit från Näringsdepartementet är utredningsbetänkandet *Betalningstider i näringslivet* (SOU 2007:55) föremål för beredning inom Regeringskansliet.

Utskottet kan således konstatera att det pågår arbete på såväl nationell som internationell nivå med frågan. Enligt utskottets mening bör det pågående arbetet inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagen, varför motion 2007/08:A400 yrkande 11 avstyrks.

Översyn av insolvensrätten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör en översyn av insolvensrätten. Utskottet hänvisar till pågående utredningsarbete.

Bakgrund

I april 2007 tillkallade regeringen en särskild utredare som fick i uppdrag att överväga bl.a. hur förfarandet för företagsrekonstruktion kan förbättras och samordnas med konkursförfarandet (dir. 2007:29). I uppdraget ingick även att överväga frågan om skuldnedläggning för överskuldssatta företagare med personligt ansvar för företagets skulder och för s.k. evighetsgäldenärer. Utredningen, som antagit namnet 2007 års Insolvensutredning, redovisade i september 2008 sitt arbete beträffande frågor om skuldnedläggning i delbetänkandet Vägen tillbaka för överskuldssatta (SOU 2008:82). Uppdraget i övrigt ska redovisas senast den 15 maj 2009.

Sedan den 1 januari 2008 har Skatteverket övertagit rollen som borgenär för statens fordringar från Kronofogdemyndigheten. Detta innebär att det är Skatteverket som ansöker om konkurs för statens räkning och som bevakar statens fordringar i konkurs. Likaså är det Skatteverket som företräder staten vid bl.a. företagsrekonstruktion.

Motionerna

Andreas Norlén (m) anför i motion C352 att staten i samband med företagsrekonstruktion och konkurs ofta har en nyckelroll i egenskap av en av de största borgenärerna. Den övervägande delen av statens fordringar rör givetvis skatter, och hur staten väljer att hantera sina fordringar är ofta avgörande för om en företagsrekonstruktion kan komma till stånd eller inte. Enligt motionären finns ett starkt samhällsintresse av att livskraftiga företag inte går i konkurs utan i stället kan rekonstrueras. 2007 års Insolvensutredning har till uppgift att föreslå förändringar i regelverket för företagsrekonstruktion i syfte att åstadkomma att fler företag rekonstrueras i stället för att försättas i konkurs. Enligt motionären kan även andra åtgärder övervägas. Det bör utredas om Skatteverket i egenskap av statens borgenärsmyndighet är en konstruktiv part som vid förhandlingar om företagsrekonstruktion strävar efter att rädda i grunden livskraftiga företag. Beroende på utfallet av denna granskning kan det finnas skäl att överväga att inrätta en ny självständig myndighet som ska tillvarata statens intressen

som borgenär. I motionen begärs ett tillkännagivande om behovet av en översyn av reglerna om vilken myndighet som ska företräda staten som borgenär vid bl.a. företagsrekonstruktioner.

I motion C431 redovisar Karin Pilsäter (fp) att 2007 års Insolvensutredning lämnat ett delbetänkande med förslag om bl.a. skuldnedsättning för personer med skulder från näringsverksamhet. Frågor kring insolvensrättens betydelse för bl.a. företagsklimatet i ett land uppmärksammas alltmer. För Sveriges del finns behov av tidiga varningssystem för att företagare ska kunna lägga ned sina företag snabbare eller i tid kunna åtgärda problemen. Enligt motionären måste dessa frågor beaktas i samband med regeringens översyn av insolvensrätten. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet härmed (yrkande 1).

Ulrika Karlsson i Uppsala (m) anser i motion C466 att regelverket på insolvensområdet är i behov av en översyn för att bättre kunna möta nutida krav. Det bör finnas en balans där risk uppmuntras utan att skapa instabilitet för andra. En modell som motionären anser bör övervägas är att staten inför en form av pantkonton där den insolventa kan sätta över kontanter som fungerar som en säkerhet för företag som han eller hon har en affärsrelation med. Det skulle kunna vara en enkel modell för att överbrygga de vardagsproblem som insolventa får i form av svårigheter att få kreditkort, telefonabonnemang och liknande. Ett tillkännagivande begärs med detta innehåll.

Utskottets ställningstagande

Som framgår av den ovan lämnade redovisningen har 2007 års Insolvensutredning i uppdrag att överväga bl.a. hur förfarandet för företagsrekonstruktion kan förbättras och samordnas med konkursförfarandet. I direktiven anförts bl.a. följande. En väl fungerande insolvensrätt är en förutsättning för entreprenörskap, företagande och tillväxt. Insolvenslagstiftningen behöver förbättras i ett företagare- och tillväxtperspektiv, särskilt med avseende på små och medelstora företag. Lagstiftningen bör tillhandahålla de verktyg som erfordras för en effektiv hantering av företag i ekonomisk kris. Företagande är ett risktagande och det måste finnas en balans mellan å ena sidan att främja risktagande och acceptera misslyckanden och å andra sidan att motverka en snedvriden konkurrens och illojala beteenden (dir. 2007:29).

Utskottet kan alltså konstatera att de frågeställningar som behandlas i motionerna är föremål för överväganden av 2007 års Insolvensutredning. Det pågående utredningsarbetet bör, enligt utskottets mening, inte föregripas genom någon åtgärd från riksdagen varför motionerna C352, C431 yrkande 1 och C466 bör avslås.

Konkurstillsyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om konkurstillsyn. Utskottet hänvisar till pågående beredningsarbete.

Bakgrund

År 1997 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utreda vilken inriktning och vilket närmare innehåll konkurstillsynen ska ha (dir. 1997:74). Under 1999 fick utredaren tilläggsdirektiv i vilket uppdraget bl.a. utvidgades så att utredaren, dock alltså med utgångspunkt i att konkurstillsynen ska vara offentlig, förutsättningslöst skulle överväga den framtida tillsynsfunktionens organisation (dir. 1999:20).

Utredningen, som antog namnet Konkurstillsynsutredningen, redovisade i juni 2000 sitt arbete i betänkandet Ny konkurstillsyn (SOU 2000:62). Utredningen föreslår bl.a. en ny offentlig konkurstillsyn. Metoderna för den offentliga tillsynen föreslås ändrade. Tillsynen ska vara generell i den meningen att inga konkurser lämnas helt utanför varje kontroll. Men tillsynen ska vara selektiv och dess omfattning anpassas till behovet av samhällslelig kontroll i den enskilda konkursen. I alla konkurser ska göras en baskontroll. En utökad tillsyn kan bli aktuell framför allt i konkurser där det finns tillgångar av visst värde eller som avser en rörelse av inte ringa omfattning. Utredningen föreslår också att den offentliga konkurstillsynen får en ny organisation. Enligt förslaget ska tillsynen utövas av en självständig rikstäckande myndighet, Konkurstillsynsmyndigheten.

Av direktiven till 2007 års Insolvensutredning framgår att utredningen inte ska behandla tillsynsfrågor annat än i den mån det föranleds av övriga ställningstaganden. Utredaren ska följa och anpassa sina förslag till Regeringskansliets beredning av frågan om en ny konkurstillsyn (dir. 2007:29).

Motionen

Andreas Norlén och Yvonne Andersson (m, kd) anför i motion C378 att tillsynsmyndigheten har till uppgift att utöva kontinuerlig tillsyn i varje enskild konkurs, vilket innebär att förutom konkursförvaltaren även tillsynsmyndigheten är engagerad i förvaltningen av varje konkurs. Denna ordning avviker från det sätt på vilket det allmännas tillsyn är organiserad i andra sammanhang. Enligt motionärerna är en kontinuerlig statlig övervakning av förvaltningen i varje enskild konkurs ett ineffektivt och byråkratiskt sätt att organisera konkurstillsynen. Såväl kostnaderna för statens tillsyn som för konkursförvaltarnas arbete borde kunna reduceras, om konkurstillsynen utformas på ett sätt som ligger mer i linje med den mer vanliga tillsynsmodellen. Motionärerna anför att det är angeläget att konkurstillsynen fångar upp oegentligheter och ineffektivitet i förvaltningen,

men kostnaderna för tillsynen måste stå i rimlig proportion till verksamhetens resultat. Mot denna bakgrund anser motionärerna att konkurstillsynen behöver ses över. Ett tillkännagivande yrkas med detta innehåll.

Frågesvar

I ett frågesvar den 2 april 2008 om konkurstillsyn anförde justitieminister Beatrice Ask bl.a. följande (svar på fråga 2007/08:1019).

Konkursrätten är för närvarande föremål för omfattande lagstiftningsprojekt. En utredning pågår om ett samordnat insolvensförfarande, det vill säga en samordning av förfarandena om företagsrekonstruktion, konkurs och skuldsanering.

Mot bakgrund av det pågående reformarbetet med den materiella insolvensrätten anser jag att frågan om en eventuell reformering av tillsynen i konkurs bör anstå tills de nya förfarandereglerna är på plats.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon annan uppfattning än justitieministern i denna fråga och anser därför att motion C378 bör avslås.

Lönegaranti

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som rör lönegaranti.

Jämför reservation 5 (s, v).

Bakgrund

Bestämmelser om lönegaranti finns huvudsakligen i lönegarantilagen (1992:497). Lönegarantin innebär att staten svarar för betalning av den fordran som en arbetstagare har hos en arbetsgivare som är föremål för konkurs eller företagsrekonstruktion. För varje arbetstagare är garantin begränsad till ett belopp som motsvarar högst fyra gånger det prisbasbelopp som gäller när ett beslut om konkurs eller företagsrekonstruktion fattas. Garantin gäller för en sammanlagd anställningstid om högst åtta månader. Garantibeloppet, som får betalas ut först när arbetstagarens fordran har förfallit till betalning, betalas av länsstyrelsen i det län dit den tingsrätt som handlägger konkursen eller företagsrekonstruktionen hör. När staten har betalat ut ett garantibelopp inträder staten i arbetstagarens rätt mot arbetsgivaren.

Motionen

I motion C305 anför Christina Axelsson och Anders Karlsson (båda s) att när ett beslut om konkurs är fattat och lönegarantin ska betalas ut har det ofta gått lång tid utan att de som är berörda har fått någon ersättning.

Enligt motionärerna bör regelverket kring lönegarantin vid konkurs ses över för att säkerställa att anställda inte drabbas utan får ut sina löner. I motionen anförs att ett förslag kan vara att återinföra a-kasselån eller införa en möjlighet till lönegarantilån. Ett tillkännagivande begärs i enlighet härmed.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör resultatet av det pågående reformarbetet med den materiella insolvensrätten avvaktas, och utskottet anser att det inte finns skäl att nu föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motion C305, varför den bör avslås.

Upphävande av en bestämmelse i handelsbalken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med krav på upphävande av 10 kap. 2 § handelsbalken.

Bakgrund

10 kap. 2 § handelsbalken har följande lydelse:

Nu är dag ute, och löses ej panten åter; have då panthavaren våld, att den å häradstinget en gång, och i staden å tre måndagar, uppbjuda, och sedan lagligen värdera och mäta låta. Vill då ägaren lösa panten åter; göre det, i staden inom fjorton dagar, och å landet inom en månad, sedan det honom kungjort var, och gälde därtill den ränta, som han utfäst haver. Vill eller gitter han ej; stånde honom fritt, vad han hellre vill låta panten under offentligt utrop till salu gå, eller låta borgenären den behålla efter värderingen. Varder panten högre värderad, eller försåld, än gälden är; njute då gäldenären det över är: är panten mindre; fyller han bristen.

Motionen

Inge Garstedt (m) anför i motion C328 att i 10 kap. 2 § handelsbalken regleras pantrealisation. Paragrafens ursprungliga lydelse härstammar från 1734. Enligt motionären är bestämmelsen förlegad och den tillämpas utomordentligt sällan. Eftersom bestämmelsen är dispositiv sätts den i regel ur spel genom att avtalsparterna väljer att avtala bort den. I motionen föreslås att bestämmelsen upphävs. Ett tillkännagivande begärs i enlighet härmed.

Utskottets ställningstagande

Våren 2006 behandlade lagutskottet en motion med krav på att bl.a. handelsbalken språkligt skulle moderniseras. Utskottet avstyrkte bifall till motionen och anförde bl.a. att handelsbalken har sitt ursprung i 1734 års lag. Mot den bakgrunden ansåg utskottet att det självfallet är så att denna

lagstiftning har ett språk som inte helt överensstämmer med utformningen av modernare lagstiftning. Såvitt gäller handelsbalken konstaterade utskottet att endast en mindre del av de ursprungliga bestämmelserna fortfarande är gällande; de viktigaste reglerna på detta område finns i nyare särskilda lagar. Vidare anförde utskottet att även om handelsbalken kan synas omodern torde lagstiftningen, såvitt utskottet hade sig bekant, inte medföra sådana problem att det fanns skäl för riksdagen att förorda en allmän översyn av lagstiftningen (bet. 2005/06:LU12). Riksdagen följde utskottet.

Vad som våren 2006 anfördes om handelsbalken gäller enligt civilutskottets mening också för enskilda paragrafer. Motion C328 bör därför avslås.

Reservationer

1. Så kallade bilmålvakter, punkt 1 (s, v, mp)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Eva Sonidsson (s), Jan Lindholm (mp) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2008/09:C293 och 2008/09:C330 samt bifaller delvis motionerna 2008/09:C204, 2008/09:C205, 2008/09:C220, 2008/09:C248, 2008/09:C294, 2008/09:C304, 2008/09:C384, 2008/09:C386 och 2008/09:C394.

Ställningstagande

På senare tid har problemen med s.k. bilmålvakter som ägare till fordon växt kraftigt. De s.k. bilmålvakterna orsakar stora kostnader och minskade intäkter för staten av trängselskatt, fordonsskatt och parkeringsavgifter. I Kronofogemyndighetens register finns t.ex. knappt 100 gäldenärer med skulder för trängselskatt som överstiger 100 000 kr, drygt 100 gäldenärer med skulder för fordonsskatt som överstiger 100 000 kr samt ca 650 gäldenärer med skulder för parkeringsanmärkningar som överstiger 100 000 kr. Genom registreringen av fordonet på en målvakt undviker fordonets verkliga ägare betalningsansvaret för skatter och avgifter som är kopplade till fordonet vilka i stället påförs bilmålvakten som i regel saknar utmättningsbara tillgångar. Vi anser att bilmålvakterna måste stoppas. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att användningen av bilmålvakter hindras.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motionerna C293 och C330 samt med delvis bifall till motionerna C204, C205, C220, C248, C294, C304, C384, C386 och C394, som sin mening ge regeringen till känna.

2. Utmätning av bostäder, punkt 2 (s, v, mp)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Eva Sonidsson (s), Jan Lindholm (mp) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:C371.

Ställningstagande

När det gäller utmätning av bostäder där det bor en barnfamilj anser vi liksom motionären bakom motion C371 att lagstiftningen måste skydda barnen till dess att en annan bostad finns för familjen. Barnens bästa måste alltid komma i främsta rummet. Enligt vår uppfattning måste utmätning av en bostad komma ifråga endast när alla andra alternativ prövats. De lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2008 och som innebär att Kronofogdemyndigheten alltid gör en fullständig undersökning av den skuldsattes tillgångar har i vissa fall lett till orimliga resultat. Till exempel har drygt 100 bostadsrätter utmätts för relativt små skulder och stora delar av boendet har utmätts. I det lagstiftningsärendet gick inte dessa konsekvenser att överblicka. Mot denna bakgrund anser vi att en översyn av lagstiftningen snarast bör komma tillstånd. Det får ankomma på regeringen att ta erforderliga initiativ.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion C371, som sin mening ge regeringen till känna.

3. Förbehållsbeloppet vid utmätning, punkt 3 (s, v)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Eva Sonidsson (s) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:C462 och bifaller delvis motion 2008/09:C450.

Ställningstagande

Numera ligger nivån på förbehållsbeloppet vid löneutmätning under gränsen för socialbidrag. Det beror bl.a. på att normalbeloppet räknas upp med konsumentprisindex (KPI) och att de kostnader som anses ingå i normalbeloppet inte ingår vid fastställandet av KPI. Nivån på förbehållsbeloppet är mycket viktig för de drygt 120 000 gäldenärer som är föremål för löneutmätning. I syfte att minska gruppen fattiga måste förbehållsbeloppet, enligt vår uppfattning, överstiga nivån för socialbidrag och helst nå upp till Konsumentverkets beräkningar över skäliga levnadskostnader. Mot denna bakgrund anser vi att regeringen snarast bör göra en översyn av förbehållsbeloppet och återkomma till riksdagen med lagförslag som innebär att beloppet höjs.

Därutöver anser vi att regeringen genom ändringar i utsökningsförordningen bör specificera vilka kostnader som anses ingå i normalbeloppet. En sådan ändring skulle göra det möjligt att i större utsträckning än i dag medge tillägg för andra nödvändiga kostnader. Det får ankomma på regeringen att ta erforderliga initiativ och i lämpligt sammanhang redovisa för riksdagen vilka åtgärder som vidtagits.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion C462 och med delvis bifall till motion C450, som sin mening ge regeringen till känna.

4. Betalningstider i näringslivet, punkt 6 (s, mp)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Gunnar Sandberg (s), Eva Sonidsson (s), Jan Lindholm (mp) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:A400 yrkande 11.

Ställningstagande

Enligt uppgifter i utredningsbetänkandet *Betalningstider i näringslivet* (SOU 2007:55) betalas en stor del av de skulder som är hänförliga till handelskrediter för sent. Många småföretag utnyttjar inte de möjligheter lagstiftningen ger för att påskynda betalningen eller för att få kompensation vid försenade betalningar. Liksom motionärerna i motion 2007/08:A400 anser vi att det är oacceptabelt att mindre företag ska behöva agera bank åt större företag. Det privata näringslivet måste ta sitt ansvar för att stoppa detta. De statliga bolagen ska enligt vår uppfattning vara föredömen. Det får ankomma på regeringen att ta erforderliga initiativ.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion 2007/08:A400 yrkande 11, som sin mening ge regeringen till känna.

5. Lönegaranti, punkt 9 (s, v)

av Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Eva Sonidsson (s) och Börje Vestlund (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:C305.

Ställningstagande

Även om lönegarantin säkerställer arbetstagarnas rättigheter finns det flera osäkerhetsfaktorer för de anställda om deras företag hamnar på obestånd. Det handlar bl.a. om det dröjsmål som kan uppstå om det inte går att få tag på företagaren, dvs. gäldenären. De fackliga organisationerna har flera exempel där det gått så långt att anställda inte fått de ersättningar som de egentligen har rätt till. Enligt vår uppfattning måste regelverket kring lönegarantin vid konkurs ses över för att säkerställa att anställda inte drabbas utan får ut sina löner. Ett förslag kan vara att återinföra a-kasselån eller införa en möjlighet till lönegarantilån. Det får ankomma på regeringen att ta erforderliga initiativ.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion C305, som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:A400 av Mona Sahlin m.fl. (s):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betalningstider i näringslivet.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09:C204 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om körförbud för bilar för vilka böter eller avgifter inte har betalats.

2008/09:C205 av Jan Ertsborn (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda möjligheterna för Kronofogdemyndigheten och polisen att omhänderta och sälja fordon som är belastade med skulder för felparkeringsavgifter, trängselskatter, fordonsskatter och trafikförsäkringspremier.

2008/09:C217 av Nina Larsson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utmäta fastigheter och bostadsrätter som huvudregel ska försälgas genom att Kronofogdemyndigheten anlitar fastighetsmäklare för försäljningen.

2008/09:C220 av Allan Widman (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om parkeringsmålvakter.

2008/09:C225 av Lars Elinderson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bankers och andra kreditinstituts rätt att ensidigt säga upp lån.

2008/09:C233 av Billy Gustafsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av de allmänna lånevillkoren för att ge kredittagare ett rimligare rätts- och egendomsskydd.

2008/09:C248 av Lennart Pettersson och Annika Qarlsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utmätning av bilar.

2008/09:C293 av Britta Rådström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bilmålvakter.

2008/09:C294 av Staffan Appelros (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder vid obetalda p-böter.

2008/09:C304 av Finn Bengtsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändring av utsökningsbalken vad gäller s.k. bilmålvakter.

2008/09:C305 av Christina Axelsson och Anders Karlsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna om lönegaranti.

2008/09:C328 av Inge Garstedt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa 10 kap. 2 § handelsbalken.

2008/09:C330 av Ameer Sachet (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lagändring och/eller översyn för att förhindra möjligheterna att använda s.k. målvakter som ägare till fordon.

2008/09:C352 av Andreas Norlén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av vilken myndighet som ska företräda staten som borgenär vid bl.a. företagsrekonstruktion.

2008/09:C371 av Marina Pettersson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om handläggning vid kronofogden gällande indrivning av skulder och avhysning av barnfamiljer.

2008/09:C378 av Andreas Norlén och Yvonne Andersson (m, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av tillsynen över konkursförvaltningen.

2008/09:C384 av Kjell Eldensjö (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om s.k. bilmålvakter.

2008/09:C386 av Inger René och Katarina Brännström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bilmålvakter och obetalda parkerings- och trängselavgifter.

2008/09:C394 av Reza Khelili Dylami (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om problemen med bilmålvakter.

2008/09:C431 av Karin Pilsäter (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt översyn av insolvensrätten.

2008/09:C435 av Anne-Marie Pålsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över bankers rätt till uppsägning av fungerande krediter.

2008/09:C450 av Emma Henriksson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbehållsbeloppet för barn vid löneutmätning.

2008/09:C462 av Egon Frid och LiseLotte Olsson (båda v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta göra en översyn av förbehållsbeloppen.

2008/09:C466 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av konkurs och insolvens.